

არაფორმალური განათლების ექსტრაკურიკულური აქტივობების მონიტორინგის
ეფექტიანობა - ასისტენტის საათი

მერი კილასონია

სამაგისტრო ნაშრომი წარდგენილია ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის ბიზნესის,
ტექნოლოგიისა და განათლების ფაკულტეტზე განათლების ადმინისტრირების
მაგისტრის აკადემიური ხარისხის მინიჭების მოთხოვნების შესაბამისად

პროგრამა: განათლების ადმინისტრირება

სამეცნიერო ხელმძღვანელი: გიგა ხოსიტაშვილი, ასისტენტ-პროფესორი

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი

თბილისი, 2026

განაცხადი

”როგორც წარდგენილი სამაგისტრო ნაშრომის ავტორი, ვაცხადებ, რომ ნაშრომი წარმოადგენს ჩემს ორიგინალურ ნამუშევარს და არ შეიცავს სხვა ავტორების მიერ აქამდე გამოქვეყნებულ, გამოსაქვეყნებლად მიღებულ ან დასაცავად წარდგენილ მასალებს, რომლებიც ნაშრომში არ არის მოხსენიებული ან ციტირებული სათანადო წესების შესაბამისად.

ხელოვნური ინტელექტის ინსტრუმენტები გამოვიყენე მხოლოდ ტექნიკური და დამხმარე ფუნქციებით (იდეების გენერირება, სტრუქტურა, თარგმანი, ბიბლიოგრაფიის შედგენა) და არა კვლევის შედეგების, ანალიზის, ინტერპრეტაციისა თუ დასკვნების ავტორობის ჩანაცვლების მიზნით. როგორც მოცემული კვლევის ავტორი სრულ პასუხისმგებლობას ვიღებ ნაშრომის შინაარსზე, სიზუსტესა და კვლევის კეთილსინდისიერების პრინციპების დაცვაზე.“

მერი კილასონია

26.06.2026

მადლობა

მადლობას ვუხდი შპს „თანამედროვე განათლების აკადემია - სკოლა და ბაღის“ ადმინისტრაციას - ბატონ დავით მაღაზონიას, ქალბატონ თამარ ჯაფარიძესა და ქალბატონ მარიკა კირვალიძეს გაწეული დახმარებისა და აქტიური თანამშრომლობისთვის. განსაკუთრებული მადლობა მინდა გადავუხადო სკოლის მხრიდან პროექტის ხელმძღვანელს, მარიკა კირვალიძეს, რომლის მუდმივმა მხარდაჭერამ და ღირებულმა რჩევებმა მნიშვნელოვანი წვლილი შეიტანა კვლევის წარმატებით განხორციელებაში. ასევე, მადლობას ვუხდი სკოლაში მომუშავე მასწავლებლის ასისტენტებს, რომლებმაც გამონახეს დრო და კვლევის ყველა ეტაპზე აქტიურად ჩაერთნენ.

განსაკუთრებულ მადლობას ვუხდი ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის ბიზნესის, ტექნოლოგიებისა და განათლების ფაკულტეტის ასისტენტ-პროფესორს, ჩემი პრაქტიკის ხელმძღვანელს - ბატონ გიგა ხოსიტაშვილს. მისი პროფესიული რჩევები, უკუკავშირი და თანადგომა ძალიან მნიშვნელოვანი იყო ნაშრომზე მუშაობის თითოეულ ეტაპზე.

აბსტრაქტი

საგანმანათლებლო სისტემაში არაფორმალური განათლების როლის ზრდასთან ერთად, განსაკუთრებული მნიშვნელობა მიენიჭა სასწავლო დღის მეორე ნახევრისა და ექსტრაკურიკულური აქტივობების ხარისხიან მართვასა და მონიტორინგს. მიუხედავად ამისა, ქართულ სასკოლო პრაქტიკაში მონიტორინგის პროცესი ხშირად ცალმხრივ, ბიუროკრატიულ ხასიათს ატარებს და რეალური განვითარების ნაცვლად, „ზედაპირულ შესაბამისობას“ და დასაქმებულთა როლურ გაურკვევლობას იწვევს. წინამდებარე პრაქტიკის კვლევის (Action Research) მიზანია შპს „თანამედროვე განათლების აკადემია - სკოლა და ბაღში“ მასწავლებლის ასისტენტის მონიტორინგის სისტემის შესწავლა, არსებული პროფესიული საჭიროებების იდენტიფიცირება და მიღებული შედეგების საფუძველზე მონიტორინგის პროცესის გაუმჯობესება ახალი, ორმხრივი ინსტრუმენტების დანერგვის გზით.

კვლევის თეორიულ ჩარჩოს წარმოადგენს კრის არგირისისა და დონალდ შონის ორგანიზაციული სწავლების თეორია, რომლის ძირითადი პრინციპებიც იქნა გამოყენებული სასკოლო მონიტორინგის სისტემის ტრანსფორმაციისა და დასაქმებულთა პროფესიული რეფლექსიის ხელშესაწყობად.

კვლევა ეფუძნება პრაქტიკის კვლევის დიზაინს და მიმდინარეობს კურტ ლევინის სპირალური ციკლის (დაგეგმვა, ქმედება, დაკვირვება, რეფლექსია) მიხედვით. კვლევაში ჩაერთო სკოლის ადმინისტრაციის 3 წევრი და დაწყებითი საფეხურის ყველა, თერთმეტივე ასისტენტი, რაც სრულ შერჩევას წარმოადგენდა. კვლევის პროცესში მონაცემები შეგროვდა დოკუმენტაციის ანალიზით, ფოკუს-ჯგუფებით, სიღრმისეული ინტერვიუთი და 7 კვირის განმავლობაში წარმოებული ციფრული თვითშეფასების ფორმის მეშვეობით.

კვლევის დიაგნოსტიკურმა ფაზამ გამოავლინა ინფორმაციის ნაკლებობა, შეფასების კრიტერიუმების გაუმჭვირვალობა და ასისტენტთა მხარდაჭერის დეფიციტი.

პრობლემების საპასუხოდ დაინერგა ორი ინსტრუმენტი: „ასისტენტების საქმიანობის მონიტორინგისა და პროფესიული მხარდაჭერის პროტოკოლი“ - სკოლისთვის და „პროფესიული მხარდაჭერისა და საჭიროებების მონიტორინგის თვითაღრიცხვის ფორმა“ - ასისტენტებისთვის. ინტერვენციების შედეგად, სასკოლო კულტურა ერთმარყუქიანი კონტროლიდან გადავიდა ორმარყუქიანი სწავლების დონეზე, სადაც წამყვანი გახდა შინაგანი რეფლექსია და თანამშრომლობაზე დაფუძნებული კომუნიკაცია. თუმცა, მე-6 კვირის ექსპერიმენტმა (შეხსენებების შეწყვეტამ) აჩვენა, რომ ახალი ქცევის რუტინად ქცევას გარე სტიმულირება სჭირდება. ასევე გამოიკვეთა როლური აღრევა მასწავლებლებთან და წერილობით ფორმებში პრობლემების შენიღბვის ტენდენცია პირისპირ კომუნიკაციასთან შედარებით.

კვლევის საფუძველზე რეკომენდებულია დანერგილი ინსტრუმენტების სისტემატური გამოყენება, ციფრულ ფორმატში ღია ველების ნაწილობრივი ჩანაცვლება დახურული შეკითხვებით და უკუკავშირის ჰიბრიდული მოდელის (ონლაინ ფორმებისა და პირისპირი შეხვედრების კომბინაცია) დანერგვა. როლური გაურკვევლობის პრევენციისთვის აუცილებელია სასწავლო წლის დასაწყისშივე ასისტენტთა უფლება-მოვალეობებისა და შეფასების კრიტერიუმების მკაფიოდ გამიჯვნა და ოფიციალური წარდგენა, ასევე მიზნობრივი ტრენინგების ჩატარება დროის მენეჯმენტის, ემოციური გადაწყვეტისა და რთული ქცევის მართვის მიმართულებით.

საკვანძო სიტყვები: მასწავლებლის ასისტენტი, სასკოლო მონიტორინგი, პრაქტიკის კვლევა, ორმარყუქიანი სწავლება, პროფესიული რეფლექსია, ზედაპირული შესაბამისობა.

Abstract

As informal education becomes more important in the school system, managing and monitoring after-school hours and extracurricular activities has become crucial. However, in Georgian schools, monitoring is often one-sided and bureaucratic. Instead of helping employees develop, it leads to "surface-level compliance" and confusion about their roles. The goal of this Action Research is to study the teacher assistant monitoring system at "Contemporary Education Academy - School and Kindergarten," find out what professional needs they have, and improve the process by introducing new, two-way monitoring tools.

The study uses Chris Argyris and Donald Schön's Theory of Organizational Learning as its theoretical framework. Its main principles were used to transform the school's monitoring system and help employees reflect on their work. The study follows an action research design based on Kurt Lewin's spiral cycle (planning, action, observation, reflection). The research included 3 school administration members and all 11 primary school assistants, making it a full sample. Data was collected over 7 weeks using document analysis, focus groups, in-depth interviews, and digital self-assessment forms.

The first phase of the research showed that assistants lacked information, evaluation criteria were not clear, and there was a need for more support. To solve these problems, two tools were introduced: the "Protocol for Monitoring and Professional Support of Assistants' Activities" (for the school) and the "Self-Recording Form for Monitoring Professional Support and Needs" (for the assistants). As a result, the school culture moved from "single-loop" control to "double-loop" learning, making internal reflection and collaborative communication a priority. However, an experiment in the 6th week (when reminders were stopped) showed that assistants still need external motivation to make this new behavior a routine. The study also found some role confusion between assistants and teachers, and noticed that assistants tend to hide problems in written forms more than in face-to-face conversations.

Based on the findings, it is recommended to use the new tools regularly, replace some open-ended questions with multiple-choice questions in digital forms, and use a hybrid feedback model (combining online forms and face-to-face meetings). To prevent role confusion, the school should clearly define and present the assistants' responsibilities and evaluation criteria at the beginning of the school year. Finally, the school should provide targeted training in time management, emotional burnout, and managing challenging behavior.

Keywords: Teacher Assistant, School Monitoring, Action Research, Double-Loop Learning, Professional Reflection, Surface-Level Compliance.